

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ

38

καί κάποια επικίνδυνα καί άνησυχητικά συμπτώματα

ΥΠΑΡΧΟΥΝ άσφαλώς στην πολιτική καί γενικότερα στή δημόσια ζωή μας όρισμένα άνησυχητικά συμπτώματα καί μηνύματα κινδύνων γιά τό όχι πολύ μακρινό μέλλον. Δέν αναφέρομαι μόνο στην οικονομική κατάσταση, στόν πληθωρισμό καί τίς συνέπειές του, γιά τίς όποιες, πέρα από τή διεθνή συγκυρία, ευθύνεται, όπως κάθε μέρα καί πιο καθαρά αποκαλύπτεται, ή άπρογραμμάτιστη κυβερνητική οικονομική πολιτική. Αναφέρομαι κυρίως στην προσπάθεια πού αποβλέπει ή στην αποσταθεροποίηση ή στην μετακίνηση δεξιότερα τής πολιτικής ζωής τής χώρας.

Είναι φανερό, ότι ή άκρα δεξιά, ακόμα καί ή άνοιχτά φιλοχουντική της πτέρυγα, ενισχυόμενη καί από έξωτερικούς παράγοντες, επιχειρεί νά εκμεταλλευτεί τίς οικονομικές δυσκολίες καί τά λάθη τής Κυβέρνησης γιά νά κλονίσει τήν έμπιστοσύνη του λαού στό δημοκρατικό πολίτευμα. Δέν είναι τυχαίο, ότι ή έφημερίδα πού προετοίμασε προπαγανδιστικά καί «θεωρητικά» τήν άπριλιανή δικτατορία καί υπήρξε ό κυριότερος εκφραστής καί υποστηρικτής της, άρχισε τώρα νά «κόπτεται» υπέρ του άναφαίρετου δικαιώματος των εργαζομένων νά άπεργούν...

Τού Σπ. Λιναρδάτου

ΑΥΤΑ όλα δέ σημαίνουν, ότι, στό όνομα κάποιων κινδύνων, θά πρέπει τό συνδικαλιστικό κίνημα νά άναστείλει τή δραστηριότητά του. Αντίθετα, ισχυρό καί μαζικό συνδικαλιστικό κίνημα, όπως δείχνει καί ή έμπειρία τής Δ. Ευρώπης, αποτελεί τή βασικότερη έγγηση γιά τή δημοκρατία. Σημαίνουν όμως, ότι χρειάζεται μεγαλύτερη υπευθυνότητα καί σοβαρότερη χρησιμοποίηση του όπλου τής άπεργίας. Επιβάλλεται άσφαλώς νά δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στή συνδικαλιστική όργάνωση των εργαζομένων στίς μεγάλες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Αυτοί υποφέρουν καί από τά χαμηλά ήμερομίσθια καί από τήν έργοδοτική τρομοκρατία πού έμποδίζει τή συνδικαλιστική τους όργάνωση καί δραστηριότητα. Από τήν άλλη πλευρά, ή Αντιπολίτευση δέν επιτρέπεται νά υποθάλει τήν άσυνδοσία, ακόμα καί τήν άπροκάλυπτη φοροδιαφυγή όρισμένων κατηγοριών έλευθέρων επαγγελματιών, πού όχι μόνο εκμεταλλεύονται τό καταναλωτικό κοινό, αλλά παίζουν σέ μερικές περιπτώσεις καί μέ τήν υγεία καί τή σωματική άκεραιότητα καί τή ζωή των πελατών τους, καί συμβάλλουν, μέ διάφορους τρόπους, στόν πληθωρισμό. Οί βολικές θεωρίες καί τά συνθήματα, ότι γιά τόν πληθωρισμό φταίνε μόνο τά υπερχρέδη των μεγάλων μονοπωλίων, ή ή κατάταξη όλων (επαγγελματιών μικρών, μεσαίων καί μεγάλων, μεγαλογιατρών, έμπορων ιδιοκτητών γής κ.ά) στην κατηγορία των «μή προνομιούχων Έλλήνων» γιά ψηφοθητικούς λόγους, δέν μπορούν νά κρύψουν τήν πραγματικότητα. Ίσως θά πρέπει ή Αντιπολίτευση νά σκεφτεί περισσότερο γιά τήν άνάγκη νά στρέψει πιο πολύ τήν προσοχή της σέ τομείς πού παίζουν βασικό ρόλο στην ποιότητα τής ζωής μας,

όπως οί παρεχόμενες υπηρεσίες στην Έκπαίδευση, τήν Υγεία, τίς συγκοινωνίες, κ.ά., καθώς καί στην άνάγκη νά εξαλειφτεί ή γραφειοκρατία καί ή έχθρική ή περιφρονητική στάση του κάθε λογής υπαλλήλου πρός τόν πολίτη.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, συνεχίζοντας τήν τακτική νά μήν ενημερώνει τόν πολιτικό κόσμο καί τό λαό, προσπαθεί νά κρύψει τίς ισχυρές αντιδράσεις πού προκαλούν από τούς υπερατλαντικούς μας συμμάχους τά άξιόλογα, άν καί καθυστερημένα «άνοίγματα» τής έξωτερικής της πολιτικής. Ο κ. Καραμανλής έκανε, γιά πρώτη φορά στην πρόσφατη περιοδεία του, λόγο γιά «πολυδιάστατη έξωτερική πολιτική» τής χώρας μας. (Ο όρος, άν δέν μέ ξεγελά ή μνήμη μου, έχει χρησιμοποιηθεί γιά πρώτη φορά ως αίτημα στην Προγραμματική Διακήρυξη τής ΕΔΑ του Δεκέμβρη 1975). Καί είναι άναμφισβήτητο ότι, μέ τίς πρωτοβουλίες του γιά τή βαλκανική συνεργασία, τά άνοίγματά του πρός τή Σοβιετική Ένωση, τίς άλλες άνατολικές καί τίς άραβικές χώρες, ό κ. Καραμανλής τείνει νά διαμορφώσει μία τέτοια πολιτική σάν συμπλήρωμα καί ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών του προσανατολισμών καί τής ένταξης τής Ελλάδας στην ΕΟΚ. Μία τέτοια πολιτική δέν άρέσει σέ όσους συνήθισαν νά βλέπουν τήν Ελλάδα σάν προτεκτοράτο τους, δηλαδή, στούς Άμερικανούς, πού, άκριδώς γιά νά συνεχιστεί ή ύποτέλεια στην Ουάσιγκτον καί ν' άποκλειστεί έστω καί ό έξευρωπαϊσμός τής έσωτερικής καί έξωτερικής μας πολιτικής, ύποστήριξαν καί στήριξαν τήν άπριλιανή δικτατορία.

ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ αυτή, τούς Άμερικανούς ένοχλεί τό γεγονός ότι ή ελληνική κυβέρνηση δέν άποδέχεται, χωρίς συζη-

τηση, τό σχέδιο Χαίηγκ γιά τήν παράδοση του επιχειρησιακού έλέγχου του Αιγαίου στούς Τούρκους καί δέν επιστρέφει ή Ελλάδα στό στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ, μέ τούς όρους αυτούς. (Όπως πριν από δεκαπέντε χρόνια, τούς ένόχλησε τό γεγονός, ότι ό Γ. Παπανδρέου, παρά κάποιες ταλαντεύσεις του, δέν δέχτηκε τελικά τό Σχέδιο Άτσεσον γιά τή διχοτόμηση τής Κύπρου). Δέν είναι τυχαίο, λοιπόν, ότι πληθαίνουν οί πληροφορίες στην Ουάσιγκτον καί στην Αθήνα, ότι «οί Άμερικανοί έχουν κομμένο τόν Καραμανλή», ότι άναζητούν «εναλλακτική λύση» του χειριού τους, χωρίς όμως καί νά τή βρίσκουν ακόμα καί ότι, γι' αυτό τό σκοπό, έχουν στείλει στην Ελλάδα δυό φορές μέσα στό 1979, ομάδες ειδικών νά μελετήσουν τήν κατάσταση.

ΟΛΑ αυτά δέν σημαίνουν βέβαια, ότι, στό όνομα των κινδύνων γιά άποσταθεροποίηση τής πολιτικής μας ζωής, από έξωτερικούς καί έσωτερικούς παράγοντες, θά πρέπει νά σταματήσει ό άγώνας γιά τήν Άλλαγή καί νά ύποταχτούμε στό συντηρητισμό, τήν άποτυχημένη όλιγαρχική καί πατερναλιστική γραμμή τής «Νέας Δημοκρατίας». Σημαίνουν όμως, ότι ό άγώνας αυτός θά πρέπει νά γίνεται μέ τή σύνεση, τή σοβαρότητα καί συναίσθηση των κινδύνων, πού επιβάλλουν οί περιστάσεις, ώστε νά μή δημιουργηθούν ρήγματα στην έθνική ένότητα, από τά όποια νά περάσουν οί Εφιάλτες τής άνωμαλίας καί τής ξενοδοουλίας. Νά μήν όδηγηθούμε σέ άκαιρες μετωπικές άναμετρήσεις πού θά έχουν ως άποτέλεσμα νά όπισθοχωρήσει, αντί νά προωθηθεί, ή πολιτική μας ζωή πρός πιο προοδευτικές καί δημοκρατικές θέσεις.

ΕΙΝΑΙ φανερό σήμερα πώς ό λαός έχει

κουραστεί από την άλλοπρόσβαλη και ασυνάρτητη κυβερνητική έσωτερική πολιτική και την αχάλινωτη ρουσφετολογία όριζμένων ύπουργών της «Νέας Δημοκρατίας». Καί αναζητά την ανανέωση, την Άλλαγή. Τό θέμα όμως είναι ή οποιαδήποτε έναλλακτική λύση πού θά προκύψει από τίς ερχόμενες εκλογές νά αποτελεί σταθερό δήμα για την στερέωση και διεύρυνση της Δημοκρατίας και νά μή δημιουργεί κινδύνους για επικίνδυνα πισωγυρίσματα, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο πού και ή δραστηριότητα της αμερικανικής πολιτικής στην περιοχή μας βρίσκεται σέ έξαρση και ή αντίθεση της Δεξιάς αναπτύσσεται στή Δ. Εύρώπη. Έγγύηση για μία σταθερή πορεία της Δημοκρατίας θά ήταν, εκτός από ένα μαζικό, δημοκρατικά διαρθρωμένο και αυτόνομο συνδικαλιστικό και συνεταιριστικό κίνημα, και κόμματα δημοκρατικά οργανωμένα... Έδώ όμως σημειώνεται ένα ακόμα από τά επικίνδυνα συμπτώματα της πολιτικής μας ζωής.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ κόμμα της Άντιπολίτευσης, τό ΠΑΣΟΚ, πέντε χρόνια από την ίδρυσή του, βρίσκεται ακόμα σέ μεταδαιτική κατάσταση ανάμεσα σέ ένα σοσιαλιστικό κόμμα και ένα «λαϊκιστικό» άρχηγικό «κίνημα», πού δέν έχει πραγματοποιήσει ούτε τό πρώτο συνέδριό του. Έμπόδια στην ολοκλήρωση της φυσιογνωμίας και της δημοκρατικής οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ αποτελούν, όπως έχει αποδειχτεί, τόσο ένα τμήμα της «δεξιάς» του πτέρυγας, πού, διατηρώντας παλαιοκομματικές αντίληψεις, παραμένει ουσιαστικά προσκολλημένο στή νοοτροπία της εκλογικής πελατείας, όσο και ένα τμήμα της «αριστεράς» του, πού ακολουθεί πρότυπα αφρικανικών ή λατινοαμερικανικών «κινήματων». Χαρακτηριστικές για τή δεύτερη τάση είναι οι αντίληψεις πού ανέπτυξε μέλος του Έκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ από τίς στήλες απογευματινής εφημερίδας («Έλευθεροτυπία», 5 Σεπτεμβρίου 1979): Κατακεραυνώνοντας ως ανιστόρητους όσους έχουν τολμήσει νά χαρακτηρίσουν τό ΠΑΣΟΚ άρχηγικό ή λαϊκιστικό κίνημα, τό συμπαθέστατο, κατά τά άλλα, αυτό μέλος του ανωτάτου καθοδηγητικού όργάνου του «Κινήματος», ανέλαβε νά μάς «διδάξει», μέ τόν ένθεο ζήλο του νεοφώτιστου υπερεπαναστάτη, ότι ό Άνδρέας Παπανδρέου είναι:

ΜΙΑ ήγετική προσωπικότητα, πού έντάσσει τό λαό και τή δράση της σέ καθορισμένο πολιτικό και κοινωνικό χώρο».

Και ότι:

«Ο Α. Παπανδρέου δέν είναι μόνο ό εμπνευστής και ιδρυτής του ΠΑΣΟΚ, αλλά άναμφισβήτητα και εκείνη ή ήγετική φυσιογνωμία, πού άσκει πολιτική και ιδεολογική ήγεμονία όχι μόνο στην κομματική και εκλογική δάση του ΠΑΣΟΚ, αλλά και εύρύ-τερα στον αντιδεξιό δημοκρατικό

χώρο».

ΑΛΛΑ, άν αυτές οι θεωρίες δέν είναι άρχηγισμός και λαϊκισμός, τότε είναι κάτι χειρότερο, κάτι πού μάς ξαναγυρίζει στό μεσοπόλεμο και πού προτιμώ νά μήν τό όνομάσω. Πάντως στή θεωρία του σοσιαλισμού, οποιασδήποτε άπόχρωσης, — κομμουνιστικής, σοσιαλδημοκρατικής, άριστεροσοσιαλιστικής — όσο και νά αναγνωρίζεται ό ρόλος των ήγετικών προσωπικοτήτων, πουθενά δέν γίνονται δεκτές τέτοιες αντίληψεις για «ήγεμονία» κ.τ.τ. Υπάρχει δέβια ή πρακτική του σταλινισμού ή της τελευταίας περιόδου του μαοϊσμού. Σ' αυτή την πρακτική άναφέρεται ό κ. Τσοχατζόπουλος: Τό πιό άνησυχητικό στην περίπτωση αυτή είναι ότι ό κ. Α. Παπανδρέου δέν αισθάνθηκε την άνάγκη νά ανακαλέσει στην τάξη τό μέλος του Έκτελεστικού Γραφείου πού ανέπτυξε τίς επικίνδυνες αυτές θεωρίες, ενώ μόλις από μερικούς μήνες είχε ξαναγκάσει σέ παραίτηση τόν κ. Κ. Σημίτη για πολύ άνώδυνα «λάθη».

ΕΝΑ ακόμα επικίνδυνο σύμπτωμα της πολιτικής μας ζωής είναι ό πολιτικός άμοραλισμός πού βρίσκεται σέ έξαρση. Δέν συμφωνώ μέ όσους χαρακτηρίζουν κάθε ιδεολογική και πολιτική μετακίνηση «άποστασία». Θεωρώ μάλιστα τή νοοτροπία αυτή αντιδημοκρατική, γιατί τί νόημα έχει ό δημοκρατικός διάλογος και ή έλεύθερη επικοινωνία των ιδεών άν δέ επιτρέπεται καμία άλλαγή στίς θέσεις και άπόψεις του πολίτη και του πολιτικού; Άρκει δέβια νά είναι αυτή ή μετακίνηση άποτέλεσμα άληθινού και πνευματικού έντιμου προβληματισμού και όχι συναλλαγής για όποιοδήποτε είδους άντάλλαγμα. Τί νά πει όμως κανείς για κορυφαίο «διευρυνσία» πού πρίν από δύο χρόνια άσκούσε έντονη πολεμική στην κυβέρνηση και διαφήμιζε τόν έαυτό του σαν «τό μόνο διέξοδο στό άδιέξοδο», ενώ τώρα πού εξασφάλισε τή θέση του «πρώτου τή τάξει» ύπουργού δέν άρκεϊται σέ ύμνους προς τόν πρωθυπουργό, αλλά και διακηρύσσει από τήν τηλεόραση, ότι ή «Νέα Δημοκρατία» ήταν από την ίδρυσή της τό ύπόδειγμα της άποτελεσματικότητας, της δημοκρατικότητας και της συνοχής; Τί νά πει κανείς για πολιτευόμενους του Κέντρου πού δέν ήθελαν νά άκούσουν τή λέξη «σοσιαλισμός» όταν γίνονταν οι συζητήσεις για τόν «μετασχηματισμό» της ΕΔΗΚ και τώρα υπερθεματίζουν σέ σοσιαλιστικό ριζοσπαστισμό προκειμένου νά εξασφαλίσουν μία θέση στίς εκλογικές λίστες του ΠΑΣΟΚ;

ΤΙ ΝΑ ΠΕΙ κανείς για παγκόσμια γνωστό καλλιτέχνη πού φιλοδοξεί νά ει- ναι και μέγας πολιτικός πού πρίν από δύο χρόνια καλούσε τό λαό νά καταπολεμήσει τή «συγκεντρωτική Άριστερά» (δηλαδή τό ΠΑΣΟΚ και τό ΚΚΕ) και, μέσα σέ μερικές μέρες μετά τά άποτελέσματα των εκλογών του '77, γινόνταν ό

διαπρύσιος κήρυκας της συσπείρωσης όλων των «έαμογενών δυνάμεων» γύρω από τό «κόμμα της εργατικής τάξης»; Καί για άλλο κορυφαίο διανοούμενο της Άριστεράς πού έφτασε νά «καταριέται» ποιητικά, όχι μία συγκεκριμένη πράξη ή πολιτική, αλλά όλόκληρη τήν Κίνα για νά φανεί άρεστός στους Σοβιετικούς; Ή για τό φαινόμενο όψιμων υπερεπαναστατών πού, άφού σέ κρίσιμες στιγμές, όταν ακόμα και παιδιά έδιναν τή ζωή τους, αυτοί έφρόντιζαν μέ κάθε μέσο, νά χορτάσουν τήν «έντιμον πενιάν» τους και τώρα εμφανίζονται τιμητές όλων των μή «σωστών», σαν και αυτούς (!) «μαρξιστών-λενινιστών» και «όπορουνιστών», πού οι περισσότεροι από σύμπτωση έχουν επιζήσει από τά κάτεργα και τά στρατόπεδα συγκεντρώσεως του φασισμού και της αμερικανοκρατίας; Καί τί νά πει κανείς για τό γεγονός, ότι τέτοιες και άλλες άθλιότητες φιλοξενούνται στίς στήλες του δημοσιογραφικού όργάνου εκείνου του κόμματος, πού στό όνομά του, θυσιάστηκαν χιλιάδες μέ τήν πίστη (ή τήν αυταπάτη), ότι δίνουν τή ζωή τους όχι μόνο για τήν έθνική κοινωνική και πολιτική άπελευθέρωση του λαού, αλλά και για τήν ήθική έξυγίανση από τήν «άστική σαπίλα»;

ΔΕΝ έξαντλούνται εδώ τά επικίνδυνα συμπτώματα — πολιτικά, όργανωτικά ή ήθικά — της πολιτικής μας ζωής. Άλλά όλα αυτά δέ τά άναφέρω για νά δημιουργήσω άπαισιοδοξία ή απογοήτευση για τό μέλλον. Τά παραθέτω γιατί πιστεύω, ότι πολλά από τά φοβερά δεινά της χώρας μας στό παρελθόν δέν όφείλονταν μόνο στίς ξένες έμπεμβάσεις, αλλά και στά άσυγχώρητα λάθη και τούς τυφλούς φανατισμούς όλων των παρατάξεων του πολιτικού κόσμου. Καί νά επισημάνω, ότι χρειάζεται περισσότερη σοβαρότητα, ευθύνη και προπαντός έλλη- νικότητ α στην πολιτική μας ζωή.

ΚΑΘΕ ΠΡΟΙ

αφραζε

ΔΙΑΒΑΖΕ

ΔΙΑΔΙΔΕ

την ΑΥΓΗ

τη ΔΙΚΗ 68

ΦΩΝΗ